

Fred, frihet og grenseløst samarbeid

Høyres Studenters utenriksprogram

Programkomiteens forslag

Høyres
Studenter

Kjære Høyres Studenter,

Som en voksende organisasjon har vi aldri før hatt større påvirkningskraft på Høyres internasjonale arbeid og politikk enn nå. Det forplikter. I dette programmet ønsker vi å ta opp generelle prinsipper for Høyres Studenters utenrikspolitikk, og har derfor utelatt å ta opp enkelte dagsaktuelle temaer som kan være utdaterte om få måneder. Komiteen håper at programmet vil fungere som en plattform for videre utvikling av Høyres Studenters utenrikspolitikk.

Det internasjonale politiske landskapet er mer turbulent og polarisert enn før, og internasjonale relasjoner er i stadig utvikling. Samtidig har verden aldri vært så tett sammenkoblet som nå. Resultatet er at utenrikspolitikk ikke lenger utelukkende handler om geopolitiske forhold, men påvirker norsk realpolitikk direkte.

Derfor er det nødvendig med gode og tette relasjoner og samarbeid på tvers av stater for å takle grenseoverskridende utfordringer. Norges allianser og deltakelse i internasjonale institusjoner er viktig for å bidra til å løse for eksempel verdens miljø- og klimautfordringer, flyktningskrisen, handelskrig, og sikkerhetsutfordringer.

Programkomiteen ble satt ned av Høyres Studenters landsstyre i august 2019, og har bestått av Aurora Hårtveit, Jørgen Bunk Olsen, Helene Vo, Alexandria M. Elboe Gogstad og Emilie Nordstrøm. Komiteen har arbeidet jevnt og godt med programmet gjennom hele året, og har hatt mange interessante diskusjoner om hvordan Høyres Studenters utenrikspolitikk bør være. Komiteen har samtidig også hatt besøk av flere interne og eksterne innledere som har bidratt med nyttige innspill til arbeidet.

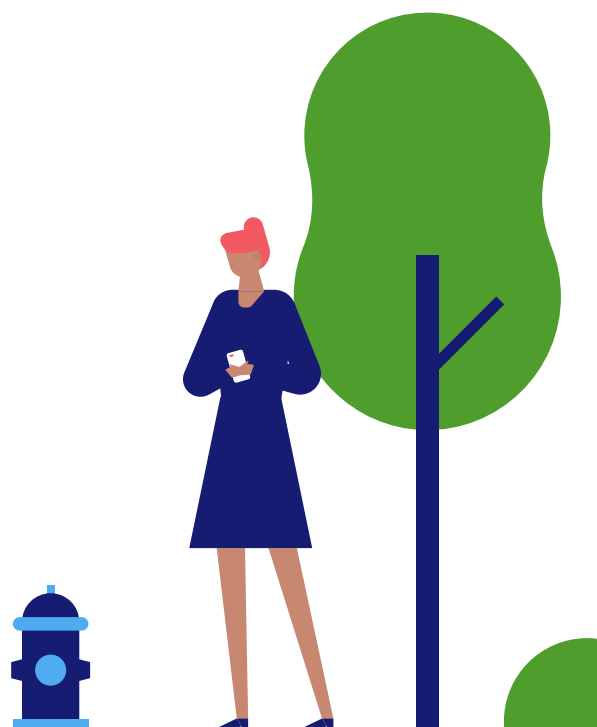
Vi ønsker å takke alle som har bidratt med innspill og konstruktiv kritikk til arbeidet.

Nå gleder vi oss til gode endringsforslag og debatter på landsmøtet.

Lykke til!

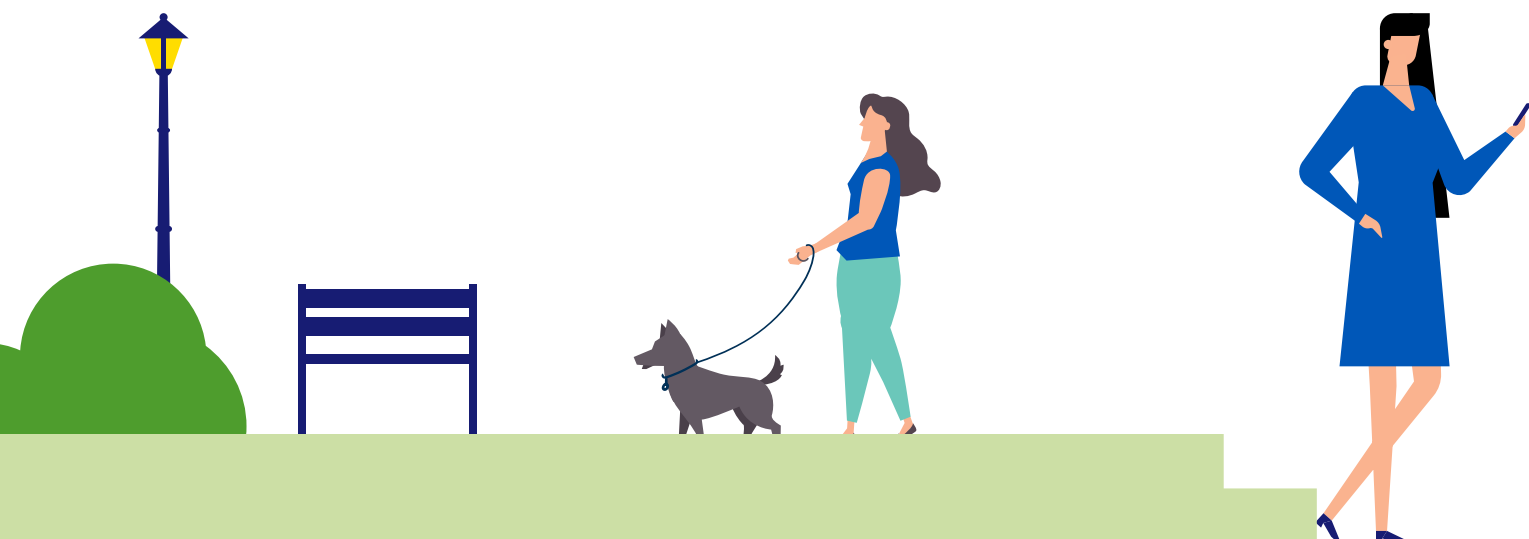
Emilie Nordstrøm

Leder av Høyres Studenters utenriksprogramkomité 2020

Innhold

Kapittel 1: Høyres Studenters utenrikspolitiske grunnsyn	0 4
Kapittel 2: Menneskerettigheter	0 6
Kapittel 3: Globalt samarbeid	0 8
Kapittel 4: Norge og Europa	1 1
Kapittel 5: Handel	1 4
Kapittel 6: Flyktninger	1 6
Kapittel 7: Sikkerhetspolitikk	1 9
Kapittel 8: Verdensrommet	2 3
Kapittel 9: Klima	2 5
Kapittel 10: Nordområdene	2 7
Kapittel 11: Norsk bistand	2 9
Kapittel 12: Studentmobilitet	3 2
Dissenser og dissensbegrunnelser	3 5

Kapittel 01

Høyres Studenter utenrikspolitiske grunnsyn

- 1 Høyres Studenters utenrikspolitikk skal ha et liberalkonservativt utgangspunkt med globalisme i fokus.
2 Vi ønsker en norsk utenrikspolitikk der demokrati og enkeltindividenes menneskerettigheter er
3 universelle verdier. Disse prinsippene skal alltid fremmes gjennom våre internasjonale relasjoner.
- 4 Vi lever stadig i en mer globalisert verden. Høyres Studenter ønsker et globalt samfunn basert på
5 samarbeid, fred og sikkerhet. Dette gjør at våre forpliktelser til samarbeidende organisasjoner som
6 FN, EU og NATO, samt våre forpliktelser til bistand må være i sentrum av norsk utenrikspolitikk. Men
7 med en globalisert verden deler vi også på de store utfordringene vi står overfor, som klima og
8 sikkerhet.
- 9 Høyres Studenter mener derfor at norsk utenrikspolitikk styres best med en tilnærming der reelle
10 norske interesser er grunnsteinen. Vi må ta de globale utfordringene som klima, fattigdom og
11 flyktningkriser på alvor, og arbeide for et økende samarbeid for slike grenseoverskridende
12 utfordringer.

Kapittel 02

Menneskerettigheter

13 Norge har et internasjonalt ansvar som et fritt demokratisk land i å fremme menneskerettigheter. Vi
14 må ta menneskerettighetsbrudd på alvor og være kritiske når de skjer. Med menneskerettigheter
15 menes de sivile, politiske, økonomiske, sosiale og kulturelle rettighetene. Herunder ytringsfriheten og
16 eiendomsretten som Høyres Studenter er særlig opptatt av å verne om. Utdanning til alle er en
17 sentral menneskerettighet som er en viktig nøkkel for å styrke disse rettighetene både i utviklingsland
18 og i industriland.

19 I dag er det mange som kjemper for menneskerettigheter internasjonalt, men blir møtt med stor
20 motstand og store konsekvenser. Disse aktivistene står ofte overfor statlig forfølgelse, fengsling, vold
21 fra staten og andre virkemidler for å svekke deres stemme. Norge har et ansvar for å beskytte
22 mennesker som kjemper for menneskerettigheter, også på tvers av landegrenser. Likevel er det viktig
23 at Norge ikke har et etnosentrisk utgangspunkt i sitt menneskerettighetsarbeid.

24 **Høyres Studenter ønsker derfor:**

- 25 • Å styrke kvaliteten i utdanningen i utviklingsland og jobbe for utdanning til alle
- 26 • Å være en pådriver i internasjonale menneskerettighetsspørsmål
- 27 • At Norge skal være et tydelig menneskerettighetsforkjempende land
- 28 • Å styrke alle de ulike menneskerettighetene
- 29 • Å fremme menneskerettigheter og demokratiprinsipper i norsk utenrikspolitikk
- 30 • At Norge skal arbeide for å sette barnas rettigheter og trygghet på dagsordenen for det
- 31 internasjonale samarbeidet
- 32

Kapittel 03

Globalt samarbeid

33 **De Forente Nasjoner (FN)**

34 De Forente Nasjoner (FN) har etter sin opprettelse etter andre verdenskrig spilt en viktig rolle i
35 arbeidet for global fred, utjevningen av sosiale forskjeller, og i å sikre verdens befolkning de samme
36 menneskerettighetene. Likevel er det en rekke kritikkverdige forhold ved organisasjonen. Diverse
37 rapporter peker blant annet på et problematisk økende byråkrati i organisasjonen, samt et redusert
38 fokus på organisasjonens elementære oppgaver, herunder arbeid for fred og sikkerhet, økonomisk
39 og sosial utvikling og spredning av demokrati og menneskerettigheter. Det er viktig at organisasjonen
40 struktureres og effektiviseres for ikke å bli for stor, for dyr og for uvirksom. For å oppnå dette mener
41 Høyres Studenter det er viktig å jobbe for redusert byråkrati i organisasjonen ved å slå sammen
42 etater og organer med overlappende arbeidsområder, og jobbe for å redusere unødvendige
43 kostnader.

44 I tillegg har FN gjentagende kritisert Norge på områder som bruk av tvang i psykiatrien og tilbud for
45 funksjonshemmede individer. Det er viktig at Norge tar kritikk fra FN på alvor da dette er essensielt for
46 organisasjonens legitimering og anerkjennelse internasjonalt.

47 **Høyres Studenter ønsker derfor:**

- 48 • At Norge må ta kritikk fra FN på alvor
- 49 • At Norge bør være en pådriver for nødvendig reform av FN

50 **Norge i Sikkerhetsrådet**

51 I juni 2020 kommer svaret på om Norge har fått plass i FNs Sikkerhetsråd. Med en plass i
52 Sikkerhetsrådet vil Norge få tettere kontakt med viktige aktører, samt ha muligheten til å påvirke
53 innholdet i internasjonale avtaler og resolusjoner. Denne rollen må utnyttes til det fulle. Vest-Sahara
54 konflikten er et eksempel på en brutal konflikt som bør få Norges særegne oppmerksomhet i
55 Sikkerhetsrådet. Samtidig er det mange andre komplekse konflikter i verden som krever Norges
56 oppmerksomhet. Norge har spilt en essensiell rolle i diplomatiske forhandlinger, som for eksempel i
57 Palestina og Israel konflikten. Høyres Studenter forventer at Norge bruker sin spisskompetanse innen
58 fredsmevling til å fortsette å spille en aktiv rolle i fredsforhandlinger i verden.

59 **Høyres Studenter ønsker derfor:**

- 60 • At Norge burde jobbe aktivt for å få plass i Sikkerhetsrådet
- 61 • At Norge utnytter sin plass i FNs Sikkerhetsråd til å rette søkelyset mot de mange krevende og
62 utfordrende konflikter verden står overfor til enhver tid
- 63 • At Norge aktivt skal arbeide for å opprettholde sitt internasjonale omdømme som en
64 troverdig aktør i konfliktløsning og fredsprosesser.

65 **FN og ideelle organisasjoner**

66 Diverse frivillige organisasjoner har spisskompetanse på områder som FN i større grad bør benytte
67 seg av. Å benytte seg av denne kompetansen er også viktig for å redusere byråkrati innad
68 organisasjonen.

69 **Høyres Studenter ønsker derfor:**

- 70 • At FN i større grad bør delegerer oppgaver til frivillige og ideelle organisasjoner
- 71 • At FN i større grad bør benytte seg av erfaringen og kompetansen humanitære aktører
72 besitter

73 **FN og vetoretten**

74 Det som gjør vetoretten problematisk er at de fem vetolandene har nok makt hver for seg til å stoppe
75 FN fra å handle i kritiske situasjoner. Dette er årsaken til at Norge, sammen med 26 andre land, igjen,
76 har fremmet forslag som vil begrense vetoretten. Forslaget går ut på at alle medlemsstater skal
77 forplikte seg til ikke å stemme mot resolusjoner som har til hensikt å forebygge eller stanse
78 forbrytelser mot menneskeheten.

79 **Høyres Studenter ønsker derfor:**

- 80
- At Norge bør fortsette arbeidet for å begrense vetoretten

81 **Verdens Handelsorganisasjon (WTO)**

82 Verdens Handelsorganisasjon arbeider for å implementere et sett med regler for å sikre rettferdig
83 handel og skape økonomisk vekst, et mål Høyres Studenter støtter fullt. I utgangspunktet skal alle
84 medlemsland behandles likt, men mindre utviklede land kan positivt forskjellsbehandles for å jevne ut
85 forskjellene slik at de får likt utgangspunkt for å handle med hverandre. Selv om dette i all hovedsak
86 har positive ringvirkninger ser man at visse land utnytter systemet. For eksempel så selv-identifiserer
87 Kina seg som utviklingsland, selv om landet har en av verdens største og raskest voksende
88 økonomier, noe som gjør at de får større klimakvoter og blir holdt mindre ansvarlig for industrirelatert
89 forurensing. Dette er svært problematisk.

90 Jordbrukssektoren har mulighet til å løfte mange land ut av fattigdom hvis de fikk solgt produktene
91 sine på det internasjonale markedet. I WTO har Norge også forpliktet seg til å fjerne alle
92 eksportsubsidier innen utgangen av 2020, noe som er et viktig steg i riktig retning for en mer
93 liberalisert og rettferdig jordbrukspolitik i WTO.

94 **Høyres Studenter ønsker derfor:**

- 95
- At Norge må være en pådriver for å endre kategoriseringssystemet for u-land og i-land i
96 WTO
 - At Norge må jobbe for en liberalisering av den internasjonale jordbrukssektoren
 - At Norge skal være en pådriver for å bruke det internasjonale markedet til å hjelpe land ut av
98 fattigdom
- 99

Kapittel 04

Norge og Europa

100 Norge er i dag ikke medlem av den Europeiske Union (EU), imidlertid er Norge alt tett tilknyttet EU,
101 gjennom EØS-avtalen. Norges tette forhold til EU er viktig for vårt arbeid innen klima, arbeidsliv, energi,
102 handel og sikkerhetspolitikk. Dette samarbeidet må vi verne om.

103 **EØS-avtalen**

104 EØS-avtalen er Norges viktigste avtale. Avtalen sikrer muligheter for norske borgere i Europa, og
105 gjennom tilgangen til fri flyt av varer, tjenester, mennesker og kapital, sikrer vi også norske bedrifters
106 tilgang og muligheter i det Europeiske markedet. Dette markedet har norske bedrifter tatt stor del i,
107 og i dag går 80 prosent av vår eksport av vår import til EU. Tilgang til EUs indre marked er dermed
108 essensiell og sikrer en bærekraftig økonomisk vekst i Norge, dette må vernes om i årene som
109 kommer.

110 **Høyres Studenter ønsker derfor:**

- 111 • At Norge skal verne om EØS-avtalen.

112 **EU-medlemskap**

113 EØS-avtalen verner om norske bedrifters og innbyggers rettigheter, men hindrer oss i å delta i det
114 politiske arbeidet med å foreslå og vedta EUs politikk og lover. Norge har her valgt å underlegge seg
115 EUs politikk og regelverksutvikling, uten å delta i avgjørelsene. Der et medlemskap ville gi innflytelse
116 på områder der Norge likevel følger EUs regelverk, har vi dermed valgt et demokratisk underskudd.
117 Høyres Studenter sier derfor ja til fullverdig medlemskap i EU, for et mer demokratisk Norge.

118 Med et norsk medlemskap kommer også muligheten til å utvikle organisasjonen i en positiv retning.
119 For eksempel er det viktig å jobbe for å gjøre innblanding i utenlandske valg til eget sanksjonspunkt,
120 da det er viktig å slå hardt ned på valgfusk som undergraver demokratiske prinsipper.

121 **Høyres Studenter ønsker derfor:**

- 122 • Å arbeide for norsk EU medlemskap

DISSENS 1

Mindretalldissensen er tatt ut av Jørgen Bunk Olsen og Alexandria Marie Elboe Gogstad

Forslag:

Stryke kulepunktet på linje 122 og erstattes med: «Høyres Studenter ønsker å verne om EØS-avtalen og ønsker ikke en ny folkeavstemning om EU.»

- 123 • Å anerkjenne EU som en av Norges viktigste globale samarbeidspartnere
- 124 • Å jobbe for å gjøre innblanding i utenlandske valg til eget sanksjonspunkt for EU

125 **Europeisk klimapolitikk**

126 Klima og miljø har blitt et stadig viktigere satsingsområde for EU, der unionen har tatt på seg en
127 ledende rolle i den globale kampen mot klimaendringer. Hovedprinsippet som ligger til grunn for EUs
128 miljøpolitikk er føre-var-prinsippet, reglene bygger videre på prinsippet om at det er forurenseren
129 som skal betale. Den nye Europakommisjonen har planer er å bli verdens første klimanøytrale
130 kontinent innen 2050. Et viktig aspekt med dette målet er at det skal gjennomføres i EU og ikke
131 gjennom å kjøpe klimavoter i utviklingsland. Høyres Studenter mener Norge må støtte opp under og
132 ta del i EUs klimasamarbeid, med mål om klimanøytralitet innen 2050.

133 **Høyres Studenter ønsker derfor:**

- 134 • At EU skal være en arena for å fremme klimasamarbeid.
- 135 • At Norge skal forholde seg til EUs klimapolitikk, og være en del av kvotesystemet.

136 **Europeisk arbeidslivspolitik**

137 EU har de siste årene tatt opp kampen mot arbeidskriminalitet og sosial dumping. Det nye byrået for
138 arbeidsmarkedet i EU skal fungere som en plattform for samarbeid mellom nasjonale
139 arbeidslivmyndigheter, og sikre at EUs felles regelverk forstås og håndheves på en rettferdig og
140 effektiv måte på tvers av bransjer. I denne prosessen ønsker Høyres Studenter at Norge skal være et
141 foregangsland. Imidlertid er det viktig at Norge står opp mot forslaget om en felleseuropeisk
142 minstelønn, og verner om trepartssamarbeidet, der europeisk minstelønn vil kunne senke lønnsnivået
143 for norske arbeidstakere.

144 **Høyres Studenter ønsker derfor:**

- 145 • At Norge skal være et foregangsland for bekjempelse av arbeidskriminalitet og sosial
- 146 dumping i EU.
- 147 • At Norge sier nei til europeisk minstelønn.

148 **Europeisk sikkerhetspolitikk**

149 Sikkerhets- og forsvarspolitikken i EU blir mer overnasjonalt organisert i årene som kommer. Her vil EU
150 styrke sin strategiske autonomi, der hensikten er å forsvare og beskytte vitale europeiske
151 sikkerhetsinteresser, i tråd med EUs globale strategi fra 2016. Dette er spesielt viktig nå som de
152 sikkerhetspolitiske omgivelsene er forandret, der Russland fremmer en mer aggressiv utenrikspolitikk.
153 Et av EUs mål er å styrke den europeiske forsvarsindustriens konkurransevne, dette for å holde tritt
154 med den teknologiske utviklingen i Kina, Russland og USA, innenfor området som droner og kunstig
155 intelligens. Slike initiativer kan bidra til å styrke NATO og sikkerhetssamarbeidet mellom Europa og
156 USA, ved at europeiske allierte viser evne til å øke ansvaret for eget forsvar.

157 Norge må støtte EU i kampen mot terror og terrorisme fra ekstreme grupperinger og
158 enkeltmennesker. Selv om Norge støtter opprettelsen av en Europeisk terrorliste og Europeisk
159 samarbeid mot terror, vil det være problematisk å igjen tilslutte seg den da det potensielt kan
160 fungere som en hindring for norske fredsforhandlinger og handelsrelasjoner.

161 **Høyres Studenter ønsker derfor:**

- 162 • At Norge skal støtte og delta i de økte sikkerhetspolitiske tiltakene fra EU.
- 163 • At EU skal styrke sine yttergrenser
- 164 • Å ikke tilslutte seg EUs terrorliste da det potensielt kan ødelegge for norske fredsforhandlinger
- 165 og handelsrelasjoner

166 **Europeisk energisamarbeid**

167 EU har i mange år satset på et tett europeisk energisamarbeid. Energimarkedspakkene har ført til
168 opprettelsen av EU-byrået for samarbeid mellom nasjonale reguleringsmyndigheter (ACER), som
169 Norge kan bli en del av. Dette vil gi Norge økt innflytelse på europeisk energipolitikk sammenlignet
170 med dagens situasjon. Hovedhensiktene med EUs energimarkedspakker er å sikre større grad av
171 energiavhengighet, tettere politisk og industrielt samarbeid i Europa, samt å redusere
172 klimagassutslipp, ved at kraft fra fornybare kilder kan tilbys til et større og mer harmonisert marked.

173 **Høyres Studenter ønsker dermed:**

- 174 • At EUs energimarkedspakker skal innlemmes i EØS-avtalen.
- 175 • At Norge skal utnytte potensiale for økt vind og vannkraft, for å selge dette på det Europeiske
- 176 marked

Kapittel 05

Handel

177 Norge fremforhandler i dag sine frihandelsavtaler gjennom EFTA. Til tross for at EFTA tidligere har vært
178 en stor organisasjon, består organisasjonen i dag av Norge, Sveits, Island og Liechtenstein. EFTAs
179 nåværende størrelse får igjen konsekvenser for Norges mulighet til å fremforhandle nye
180 frihandelsavtaler, samt gjør det vanskeligere for oss å oppdatere gjeldende frihandelsavtaler.
181 Gjennom et norsk EU-medlemskap vil Norge kunne fremforhandle sine frihandelsavtaler gjennom EU,
182 og dermed få tyngden som kreves for å komme først i rekken. Imidlertid vil en utmeldelse av EØS på
183 den andre siden sette Norge enda et steg lengre bak i køen, der vanskelighetene for internasjonalt
184 samarbeid og handelsavtaler vil ytterligere bli vanskeligere.

185 **Høyres Studenter ønsker dermed:**

- 186 • Norsk EU-medlemskap for å sikre oss bedre forhandlingskort innen frihandel.
- 187 • Å opprettholde arbeid med å forbedre handelsavtalene våre gjennom EFTA frem til et
- 188 medlemskap i EU er aktuelt.

189 **Handelskrig**

190 De siste årene har i større grad blitt preget av handelskriger mellom USA i vest, Kina i øst, og Europa i
191 midten. Her har EU svart på USAs handelskrig innen stål. Imidlertid ble ikke Norge og andre EØS-land
192 påvirket av denne handelskrigen. Sveits som stod utenfor EU ble på den andre siden hardt rammet.
193 Høyre Studenter mener Norge må stå fast på en sikker tilknytning til EU, der EØS-avtalen eller
194 fullverdig medlemskap er de eneste alternativene, for å sikre oss fra fremtidige handelskriger.

195 **Høyres Studenter ønsker dermed:**

- 196 • Å beholde et godt handelsforhold til EU for å unngå fremtidige konsekvenser i en handelskrig.

197 **Storbritannia etter Brexit**

198 Storbritannia er blant Norges viktigste handelspartnere, der vi i 2019 eksporterte vi 20 prosent av våre
199 varer og tjenester. En god frihandelsavtale med Storbritannia, også etter Brexit er derfor svært viktig. I
200 tillegg til å forhandle en ny avtale for handel med varer og tjenester, er det svært viktig å få på plass
201 nye avtaler for sektorer som utdanning, helse og andre områder der vi trenger erstatning for EØS- og
202 de andre avtalene vi har hatt med Storbritannia i tiden de har vært medlem av EU.

203 **Høyres Studenter ønsker dermed:**

- 204 • Å sikre et fortsatt godt handelssamarbeid med Storbritannia etter Brexit.
- 205 • Å opprettholde samarbeidet innen utdanning og helse med Storbritannia etter Brexit.

Kapittel 06

Flyktninger

206 Over 60 millioner mennesker er i dag på flukt rundt omkring i verden, og antallet øker år for år.
207 Dersom tendensen fortsetter innebærer det at vi er inne i en selvforsterkende prosess, hvor stadig
208 nye grupper av flyktninger krysser grenser til andre fattige og sårbare stater. Skal den globale
209 flyktningkrisen løses, vil dette innebærer en radikal omlegging av nåværende praksis. Herunder er det
210 essensielt å finne en enkel og ukomplisert måte å skille den globale flyktningkrisen fra
211 migrasjonskrisen. For å kunne skille mellom dem med et reelt beskyttelsesbehov og dem som har
212 forlatt sine hjemsteder på grunn av økonomisk håpløshet, bør det opprettes en kommisjon som med
213 utgangspunkt i menneskerettighetssituasjonen i alle land bestemmer hvilke land det kommer
214 flyktninger fra, som kan ha et reelt beskyttelsesbehov, og hvilke land som stort sett sender
215 økonomiske migranter.

216 Dette er imidlertid bare et steg på veien mot å få kontroll på situasjonen. Skal vi snu den negative
217 trenden vil det være nødvendig å innføre kvoter for fordeling av flyktninger mellom alle verdens land.
218 Herunder bør også mennesker som flykter som et resultat av store klimaendringer regnes som
219 flyktninger. De som kvalifiserer som flyktninger, bør få rett til beskyttelse gjennom et oppjustert «pass».
220 Dette vil gi midlertidig opphold, med mulighet for å trekkes tilbake når retur til hjemland er mulig. Det
221 betyr ikke at de må dra hjem, men det må det være opp til vertslandet å bestemme. Får vi til en slik
222 modell, er det mulig å få kontroll på den globale flyktningkrisen og vil kunne redusere grunnlaget for
223 konflikt og radikalisering

224 **Høyres Studenter ønsker dermed:**

- 225 • Å bruke bistandsmidlene på effektive stabiliserende prosjekter, slik at færrest mulig
- 226 mennesker må flykte fra sine hjem
- 227 • Å anerkjenne klimaflyktninger som flyktninger
- 228 • Å opprette en internasjonal kommisjon for å skille mellom flyktninger og migranter
- 229 • Å innføre en ordning med midlertidig «pass» for å forenkle prosessen med å etablere et
- 230 internasjonalt anerkjent kvotesystem

231 **Nærområdene**

232 Store deler av flyktningkrisen utspiller seg i Libanon, Jordan, Tyrkia, Irak og Syria. Store deler av disse
233 landene og institusjonene evner imidlertid ikke å håndtere en strøm av flyktninger og migranter.
234 Likevel er det flere hjelpeorganisasjoner som bidrar sterkt i områdene. Organisasjonene har
235 ekspertise og kunnskap, men problemet har alltid vært manglende finansiering. Behovet blir videre
236 ikke mindre med årene. Mangel på finansiering gjør at hjelpeprogrammer stanses eller reduseres. De
237 første som flyktet trodde det ville bli mulig å reise hjem etter noen uker eller måneder, der de mange
238 år etter er fremdeles i eksil.

239 **Høyres Studenter ønsker dermed:**

- 240 • Å bidra med økonomiske midler og hjelp i nærområdene for å sikre trygge forhold for
- 241 mennesker på flukt

242 **EU og flyktninger**

243 Europeiske politikere sliter med å håndtere konsekvensene av hastetiltakene som ble innført etter de
244 store flyknings- og asylstrømmene i 2015, der mer enn én million søkte om opphold i europeiske land.
245 Det viktigste tiltaket for å begrense antall flyktninger og migranter var EUs avtale med Tyrkia, som har
246 ført til en nedgang på over 90 prosent i antall flyktninger og migranter som ankommer Hellas. I 2015
247 vedtok EU videre en midlertidig relokaliseringsordning for asylsøkere som hadde kommet til Hellas og
248 Italia, som også Norge sluttet seg til. Ordningen ble sabotert av mange europeiske land. Imidlertid er

249 EU avhengig av at det kommer på plass en mekanisme for ansvarsfordeling, for å takle for å
250 håndtere resultatet av flyktningkrisen i 2015, samt for å være forberedt på fremtidige kriser.

251 **Høyres Studenter ønsker dermed:**

- 252 • Å videreutvikle og innføre en permanent ordning i EU som fordeler flyktningene som sitter i
253 leire i Sør-Europa bedre mellom EU statene, basert på folketall og økonomiske ressurser.
- 254 • At EU får en langsiktig avtale om omfordeling av flyktninger på plass, for å sikre seg i
255 fremtidige kriser.
- 256 • Å opprettholde avtalen fra 2016 om flyktninger og asyl med Tyrkia.

257 **Kompetansepass til flyktninger**

258 Flyktningene som kommer til Europa har ofte kvalifikasjoner, utdannelse og arbeidserfaring, men de
259 har de ikke alltid muligheten til å bevise det, da mange ikke har muligheten til å ta med seg papirene
260 på sine kvalifikasjoner når de flykter fra krig og terror. Norge har imidlertid vært en av initiativtakerne
261 til det Europeiske kompetansepasset. Kompetansepasset kartlegger flyktnings utdanning, språklige
262 kompetanse og arbeidserfaring, og gir flyktningene et dokument som viser deres kvalifikasjoner.
263 Kompetansepasset gir mennesker muligheten til å oppnå sin drøm, til å integrere seg i Norge, og til å
264 bidra i samfunnet.

265 **Høyres Studenter ønsker dermed:**

- 266 • Å utvide ordningen med kompetansepass til hele Europa

267 **Barn av IS-krigere**

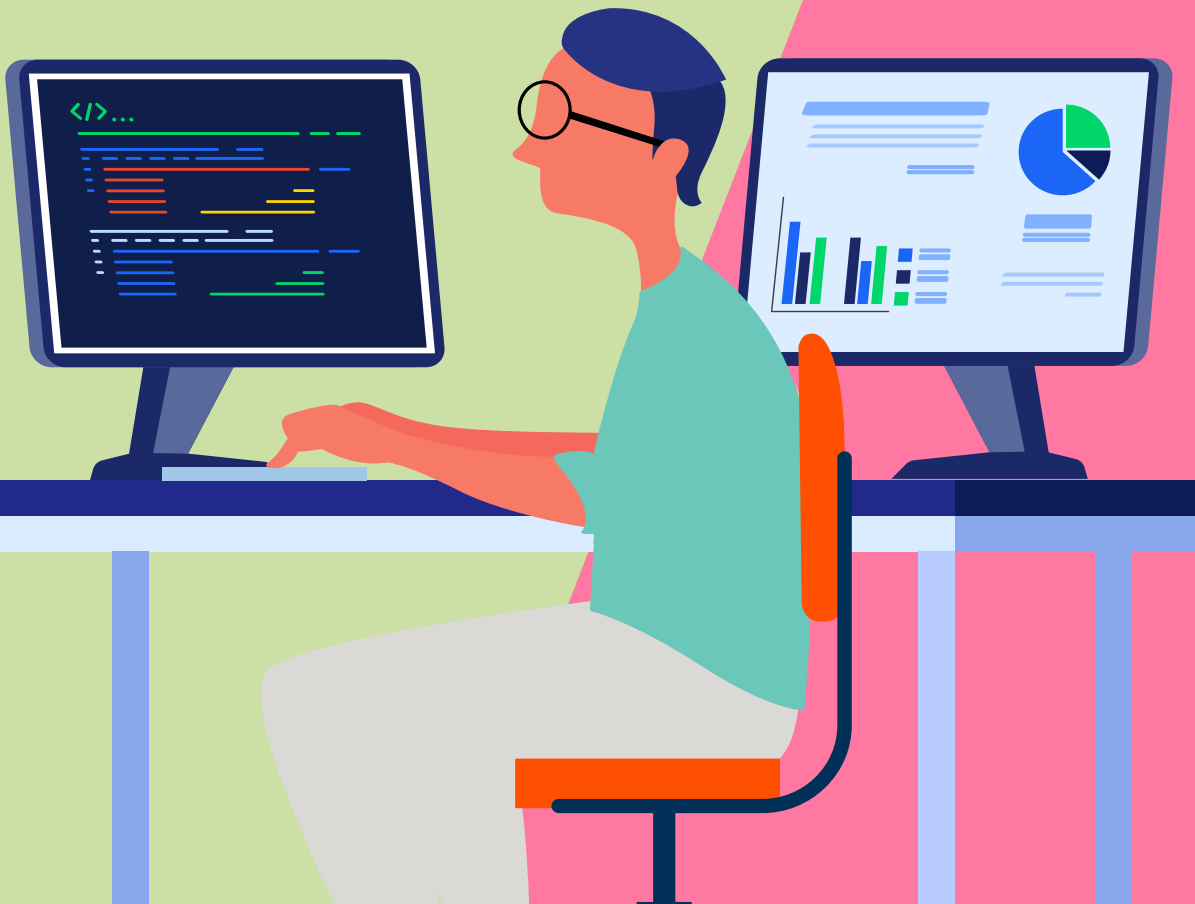
268 I 2019 gjorde PST kjent at omkring 40 barn med tilknytning til Norge oppholder seg i leire i tidligere IS-
269 kontrollerte områder i Syria og Irak. Disse barna har ingen beskyttelse der de er, og de går en usikker
270 fremtid i møte. Høyres Studenter mener Norge både har en moralsk, etisk og juridisk forpliktelse til å
271 bringe barna hjem. Dette er riktig å gjøre i et sikkerhetspolitisk perspektiv, for å forhindre eventuelle
272 hevnmotiver i fremtiden. Norges juridiske forpliktelser ovenfor disse barna skal i utgangspunktet være
273 avhengig av barnas statsborgerskap, men like fullt fastslår FNs barnekonvensjon at alle barn har
274 grunnleggende og universelle menneskerettigheter, og Norge er forpliktet til å følge opp dette. Barns
275 rettigheter er en grunnpilar i det norske samfunnet som bør gjelde for alle barn. Særlig de aller mest
276 sårbare – barn født i krig.

277 **Høyres Studenter ønsker dermed:**

- 278 • Å sette barnas beste fremst, og derfor hente barna hjem fra krigssoner
- 279 • Å sikre gode tilbud og behandling for barna som returnerer til Norge

Kapittel 07

Sikkerhetspolitikk

280 Med økte klimaendringer merker verdenssamfunnet en økning i miljøkatastrofer som truer både liv
281 og infrastruktur. Naturkatastrofer som skogbrann tar ikke hensyn til landegrenser. Norge er avhengig
282 av infrastrukturen fra sine nabo- og samarbeidsland for at flyt av varer og mennesker kan fungere.

283 I Norge ser vi at de med det fremste ansvaret for skadehåndtering i krisesituasjoner, Sivilforsvaret,
284 mangler midler til å gjennomføre sitt arbeid på en nasjonal skala. Derfor foreslår Høyres Studenter å
285 utvide EU/EØS-samarbeidet til å ha en stående sivilforsvarsberedsskap som effektivt skal kunne rykke
286 over landegrenser for å håndtere eventuelle katastrofer før de blir for store.

287 **Høyres Studenter ønsker dermed:**

- 288 • Å opprette en felles europeisk klimaberedsskap
- 289 • Økt bevilgning til Sivilforsvaret

290 **Norden**

291 Et stadig mer turbulent verdensbilde stiller krav til beredsskap og krisehåndtering. For å kunne møte
292 fremtidens utfordringer må Norge sikre økt samarbeid med våre naboland. Aktivt samarbeid kan i
293 større grad hindre eskalering av eksisterende utfordringer.

294 Norges politisamarbeid med våre naboland har fungert godt, og burde utvides. Det er kort vei over
295 grensene og problematikk forsvinner ikke så fort grensen er møtt. Tettere kommunikasjon mellom
296 justis kan sikre raskere oppklaring. Samarbeidet som allerede er godt kan bli bedre med økt
297 kommunikasjon og klarere rammer rundt hvordan samarbeidet går.

298 For forsvarsmakten eksisterer det allerede godt samarbeid. De nordiske landene deler både erfaring
299 og problematikk. Ved innkjøp av nye uniformer ser man at de ulike forsvarsmaktene har gått
300 sammen for å finne det beste utstyret. Dersom nordiske styrker har mer aktivt øvings samarbeid kan
301 vi stille sterkere i NATO og på den internasjonale arenaen.

302 **Høyres Studenter ønsker dermed:**

- 303 • Å øke det nordiske politisamarbeidet
- 304 • Å styrke nordisk forsvarssamarbeid

305 **North Atlantic Treaty Organization (NATO)**

306 NATO-samarbeidet er Norges sikkerhetspolitiske bærebjelke. NATO-samarbeidet har gitt landene
307 mulighet til å bygge trygghet for mange. Kritikken om at land ikke bidrar i henhold til 2% målet som ble
308 satt, gir et mindre samlet NATO. Kampkraft er mer enn de økonomiske totalinvesteringene. Norge
309 burde være en stemme for en ny beregningsmodell som gir NATO en klarere oversikt på det reelle
310 bidraget til landene.

311 Uroen blant NATO-landene har også gitt utslag i at Europa i større grad beveger seg mot en
312 felleseuropeisk forsvarsstyrke. Høyres studenter mener fremtidens konflikter løses av mer samarbeid,
313 ikke mindre. En felleseuropeisk forsvarsstyrke vil svekke engasjementet og avhengigheten av NATO.
314 Det kan også gjøre at den tradisjonelle maktbalansen flyttes, og
315 USA ikke lenger vil være like engasjert i det europeiske forsvarssamarbeidet

316 **Høyres Studenter ønsker dermed:**

- 317 • Å utrede ny beregningsmodell for deltakelse i NATO
- 318 • Fortsatt medlemskap i NATO
- 319 • Nei til en felles europeisk forsvarsstyrke uavhengig av NATO

320 **Cyber**

321 Forsvarsmakt er i 2020 mer enn soldater og panservogner. Hver dag gjennomføres det angrep av
322 sivile og nasjonalstater som ikke kan stanses av tradisjonelle midler. Cyberforsvaret og E-Tjenesten er
323 essensiell for å verne om den sivile og militære infrastrukturen i landet. Infrastrukturen i dagens
324 samfunn er avhengig av teknologi, og den teknologien er sårbar. Vi må derfor sikre at de digitale
325 forsvarslinjer har midler til å kunne både sikre seg mot fremtidens angrep men også avskjære
326 påbegynt aktivitet.

327 **Høyres Studenter ønsker dermed:**

- 328 • Å øke bevilgning til Cyberforsvaret og E-Tjenester

329 **Fremmedkrigere**

330 Verden står overfor en ny problematikk med fremmedkrigerne. Krigen i Syria har gitt uante
331 konsekvenser. Menneskene som nå vil returnere etter å ha kjempet for IS fremstår som en trussel for
332 Europa.

333 Norge var tidlig ute og sikret lovverk som gir oss muligheten til å straffeforfølge de som valgte å delta,
334 men disse menneskene vil fortsatt utgjøre en trussel når de en dag forlater fengslet. Ettersom at disse
335 menneskene har valgt å aktivt kjempe mot de idealer og det samfunnet Norge står for, ønsker vi
336 derfor å se på muligheten til og frata det norske statsborgerskapet hos mennesker med dobbelt
337 statsborgerskap. Denne prosessen må gå gjennom rettsstaten, og ikke gjennom politisk prosess.

338 Norge må i større grad være flinkere å drive aktiv oppfølging av mennesker i risikogrupper. Mange
339 som reiste har blitt radikalisert gjennom utenforskap til samfunnet de lever i. Vi må sikre at
340 mennesker ikke faller utenfor og dermed ønsker å kjempe mot det norske samfunnet.

341 **Høyres Studenter ønsker dermed:**

- 342 • Å frata statsborgerskap til fremmedkrigere med dobbelt statsborgerskap
- 343 • Å styrke oppfølging av mennesker i høyrisikogrupper

344 **Våpen**

345 Verdens konflikter har vært nedskalert fra atomkrig siden den kalde krigen. I det moderne samfunn er
346 det sterke stemmer som ønsker et forbud mot atomvåpen. Forbud mot atomvåpen vil gjøre oss
347 sårbare mot de makter som ikke ønsker et lignende forbud. Nedrustningsarbeidet som har foregått
348 sikrer derimot alle partenes samarbeid og er avhengig av en felles prosess. Norge må sikre at
349 nedrustningsarbeidet fortsetter i fremtiden.

350 For å sikre nedrustning er det også viktig å hindre nye atommakter. Gjennom diplomati har man på
351 mange fronter klart dette. Atomavtalen med Iran er en avtale hvor EU uttrykte at man ønsket
352 fortsatte selv om USA trakk seg fra avtalen. Fred gjennom handel og økonomisk utvikling er å
353 foretrekke fremfor stridigheter. En ny atomavtale er derfor ønskelig.

354 Norge er på verdensbasis en stor produsent av våpenkomponenter og ammunisjon. Denne
355 eksporten er svært innbringende for nasjonen. Problematikken oppstår ved at noen ønsker at Norge i
356 større grad velger hvem av våre allierte vi handler med. Vi i Høyres studenter ønsker et etisk regelverk
357 for våpensalg, som gir retningslinjer i eksporten. Det må kunne stilles krav til at forhandlere gjør
358 bevisste valg ved salg av våpen, uten at vi må ødelegge diplomatiske tilknytninger til landene.

359 **Høyres Studenter ønsker dermed:**

- 360 • Å fortsette nedrustning av masseødeleggelsesvåpen
- 361 • Å fremforhandle ny atomavtale med Iran
- 362 • Fastslå et bindende etisk regelverk for våpensalg fra Norge

363 **Proaktivt**

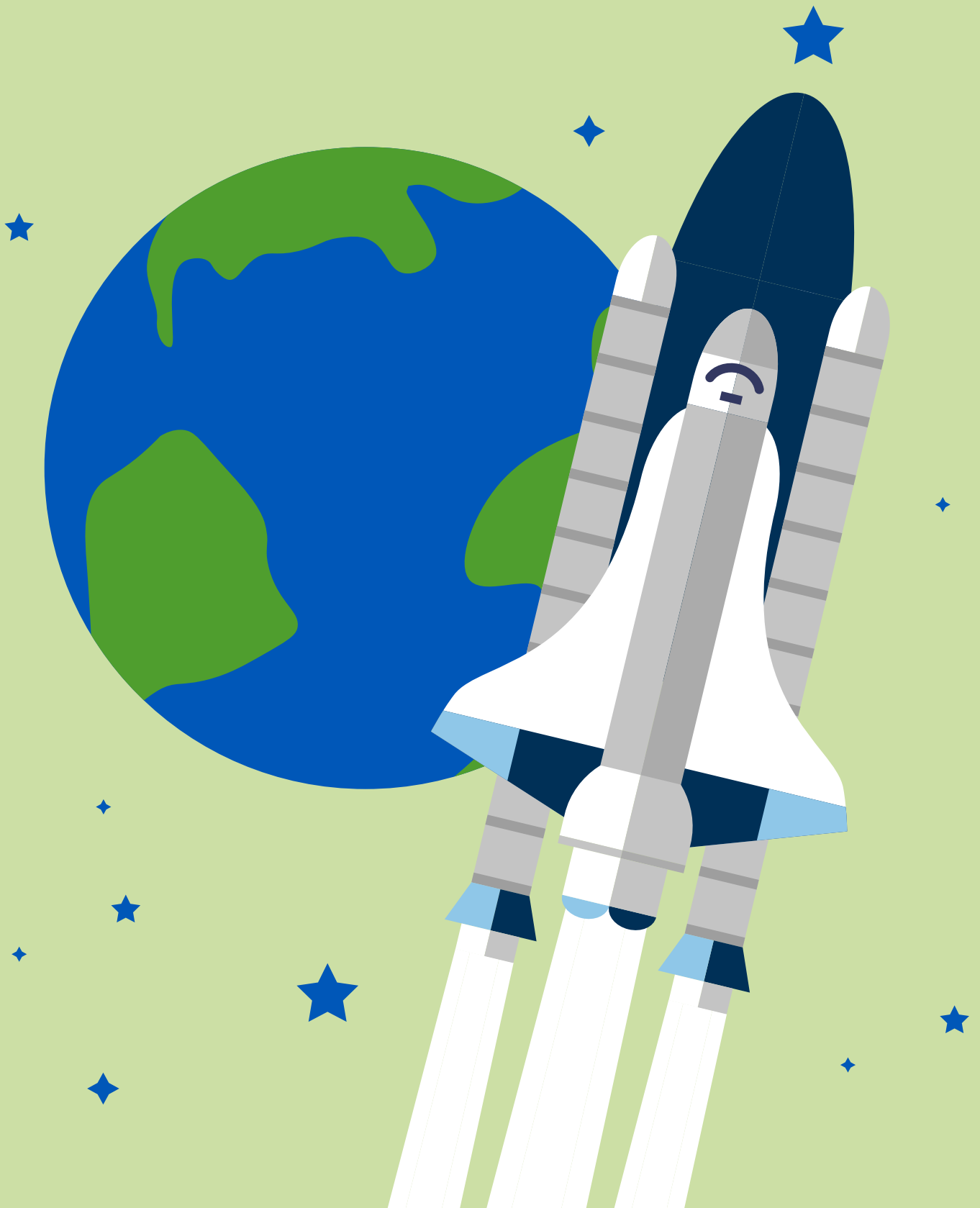
364 Konflikt drives ofte av desperasjon. For å hindre oppblussing av konflikt burde Norge i større grad stille
365 tidligere med humanitær støtte i risikosoner hvor man ser at konflikt er nært forestående. Det vil
366 være mer gunstig å hindre at konflikt skapes, enn å utkjempe konflikten i etterkant.

367 **Høyres Studenter ønsker dermed:**

- 368 • Å tidlig stille med humanitær støtte til risikosoner
- 369 • Å stille sterkere menneskerettskrav til humanitær bistand

Kapittel 08

Verdensrommet

370 Verdensrommet reguleres hovedsakelig gjennom internasjonale traktater. Ettersom at teknologien
371 går raskere en lovgivning, står vi nå i en situasjon hvor utviklingen potensielt kan være farlig for liv og
372 infrastruktur.

373 **Juridisk**

374 De internasjonale traktatene er noe vage i regulering og ansvar for verdensrommet. Norge har
375 tradisjon for å være fremtidsrettet på feltet som en av nasjonene som tidlig innførte en egen romlov.
376 Norge burde være foregangsland og ta til orde for økt regulering av verdensrommet for å sikre den
377 felles interessen for hele menneskeheten.

378 **Høyres Studenter ønsker dermed:**

- 379 • Å utvikle nasjonal lovgivning for regulering av juridiske personers fremtid i det ytre rom
- 380 • Å oppfordre til større internasjonalt samregulering av nasjonale lovregler

381 **EU og Europeisk samarbeid**

382 Spørsmål vedrørende verdensrommet er internasjonale av sin natur, og krever internasjonalt
383 samarbeid og koordinering for å kunne finne svar. Både European Space Agency (ESA) og EU har
384 programmer hvor Norge har fått delta. Ettersom at vi ikke er medlem av EU er vi avhengig av å aktivt
385 arbeide for og i størst mulig grad få delta.

386 **Høyres Studenter ønsker dermed:**

- 387 • Å styrke samarbeidet med ESA
- 388 • Å arbeide for større deltakelse i EUs romprogram

389 **Klima og miljø**

390 Helt siden den første satellitten har mennesket økt andelen gjenstander som går i bane rundt jorden.
391 I følge Norsk Industriforum for romvirksomhet står vi nå overfor en situasjon hvor banene satellitter
392 kan gå i fylles, slik at det vil være vanskelig å sende opp nye.

393 De gamle satellittene utgjør også en trussel for de eksisterende satellittene. Dersom en satellitt slås ut
394 kan dette får utallige konsekvenser for alt fra frakt, helse, kommunikasjon o.l. Det er per i dag få
395 effektive metoder å rydde opp gammelt utstyr. Skal menneskeheten kunne utnytte kapasiteten må vi
396 også fokusere på opprydningsmetoder i større grad enn vi gjør i dag.

397 **Høyres Studenter ønsker dermed:**

- 398 • Å øke bevilgning til forskning på fjerning av romsøppel

399 **Nasjonal utvikling**

400 Andøya Space Center gjennomfører i dag oppskytning av små satellitter. Det er stor etterspørsel i det
401 internasjonale romsamfunnet for stabile oppskytningsområder for små og mellomstore satellitter.

402 En utbygging av Andøya Space Center vil gi Norge en unik posisjon i den fremtidige utviklingen av
403 romnæringen. Ved å tiltrekke aktiviteten til Norge sikrer vi at Norge får være en del av utvikling for
404 uoverskuelig fremtid.

405 **Høyres Studenter ønsker dermed:**

- 406 • Å godkjenne utbygging av Andøya Space Center

Kapittel 09

Klima

407 Internasjonale klima- og miljøavtaler har blitt en viktig del av det internasjonale samarbeidet. Det er i
408 dag en klar forståelse om at felles problemer som overskrider landegrensene også må ha felles
409 løsninger. Derfor hører klimatiltak til som en del av et utenriksprogram. Høyres Studenter mener at
410 klimahensyn bør være en avgjørende faktor i vurderingen av norske interesser og utenrikspolitiske
411 veivalg.

412 Høyres Studenter ønsker å bruke markedskreftene som en pådriver for den grønne omstillingsfasen i
413 verden. Som en oljestat med et av verdens største statlige investeringsfond har vi etiske ansvar i
414 forhold til hvordan fondet forvaltes. Det er viktig å investere i selskaper med løsninger som legger til
415 rette for mer miljøvennlig virksomhet. Disse investeringene kan ha positive ringvirkninger for andre
416 selskaper i Oljefondets portefølje.

417 **Høyres Studenter ønsker dermed:**

- 418 • At klimaspørsmål må inn som et sentralt premiss i utenrikspolitikken
- 419 • Å støtte oljefondet i sine investeringer i fornybar energi prosjektet, som anses som
- 420 hensiktsmessige investeringer etter nødvendige risikovurderinger.

421 **Klima og Europeisk samarbeid**

422 Kina er for eksempel storinvestor i kullkraftanlegg i mange land, særlig i Asia og Afrika. Norge og EU
423 bør si tydelig fra om at dette ikke er gangbart – og tilby samarbeid om å utvikle fornybare løsninger
424 for land med store investeringsbehov i kraftsektoren.

425 **Høyres Studenter ønsker dermed:**

- 426 • At Norge bør opprettholde et godt forhold til EU som en del av sin internasjonale klimastrategi
- 427 • Å jobbe for økt deling av naturfaglig forskningsarbeid innen EU
- 428 • Å jobbe for økt internasjonalt samarbeid innen fornybar energiprojekter

429 **Fremtidens energisystemer**

430 Olje og gass skal på sikt vekk fra det internasjonale energiomløpet. Norge bør derfor tar en langt mer
431 offensiv rolle i utarbeidelsen av nye energisystemer i Europa. Utarbeidelse av nye kraftkabler er
432 avgjørende for fremtidig handel. Eksport av kraft kan erstatte noen av inntektene som bortfaller når
433 olje- og gass eksporten reduseres.

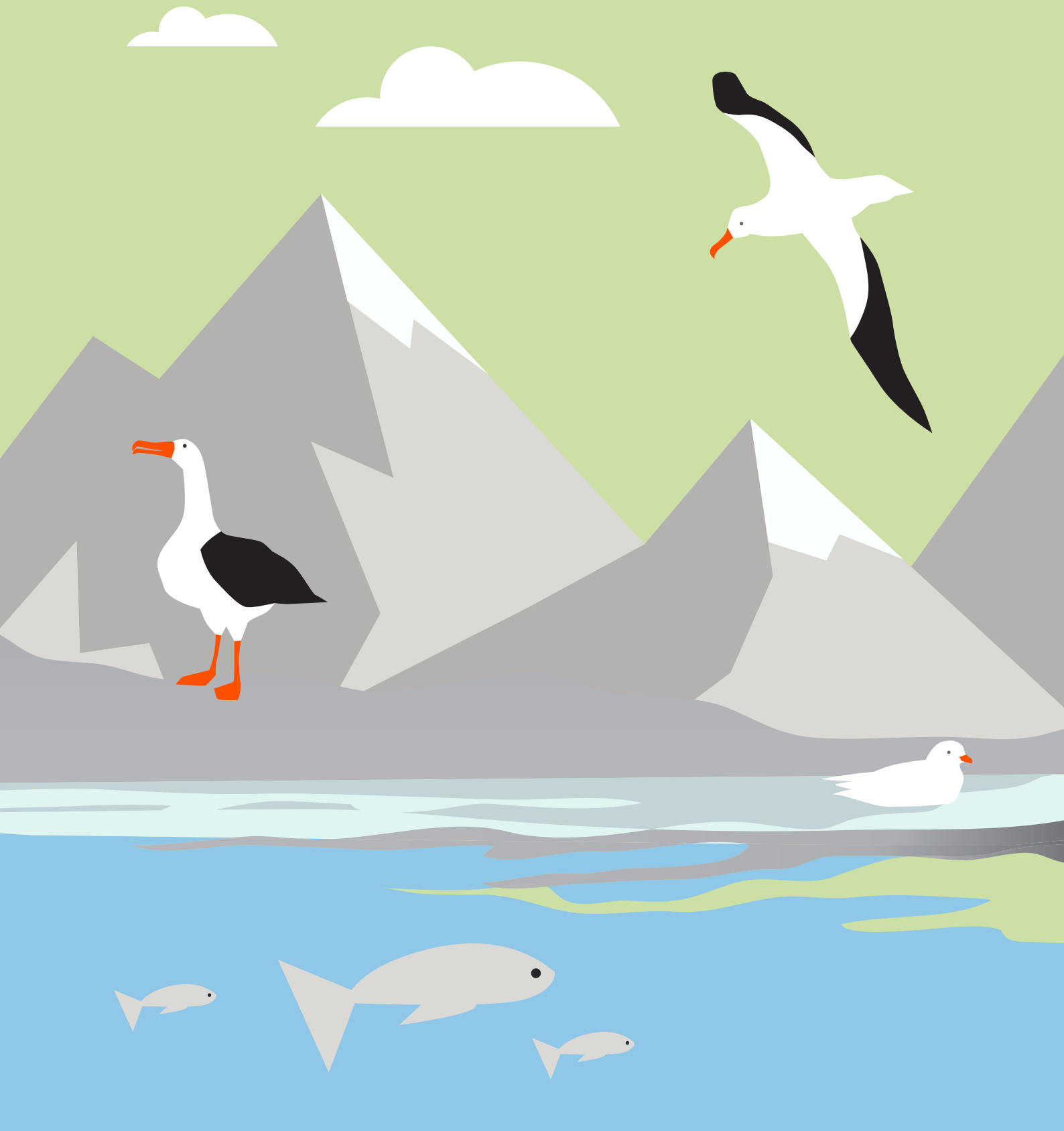
434 Norge bør ta lederskap på teknologiområder der selskaper og næringsklynger kan utvikle
435 klimavennlige løsninger for et globalt marked, som for eksempel flytende havvind, atomkraft,
436 utslippsfri skipsfart, og karbonfangst og – lagring.

437 **Høyres Studenter ønsker dermed:**

- 438 • Å jobbe for utbyggingen av flere kraftkabler og et mer integrert europeisk og internasjonalt
- 439 marked for strøm
- 440 • Å jobbe for å etablere Norge som en vannkraftnasjon
- 441 • Å støtte teknologisk innovasjon som kan bidra til reduserte klimagassutslipp

Kapittel 10

Nordområdene

442 Norge har et særskilt ansvar i nordområdene. Nordområdene utgjør et høyst sårbart økosystem som
443 i stadig større grad er truet av klimaendring, overfiske, utvidelse av oljeindustrien og ulike lands
444 nasjonale interesser. For å hindre en ytterligere forverring av situasjonen må Norge gå frem som et
445 foregangsland for vern.

446 **Klima**

447 Nordområdenes utvikling må skje på en bærekraftig måte. Iskanten har et unikt biologisk mangfold
448 som artene både innenfor og utenfor er avhengige av. Vi må sikre at det lages et forutsigbart
449 regelverk som sikrer iskantens dynamiske utvikling og langtidsutsiktene til oljenæringen.

450 Turisme i nordområdene er et stort vekstområde. I Europa utgjør utslippene fra Cruisenæringen en
451 større andel av det totale utslippet enn bilparken til sammen. Vi må stille strenge krav til drift av
452 turistnæring i klimasårbare arktiske områder. Nye krav kan også endre næringen på en global skala.

453 **Høyres Studenter ønsker dermed:**

- 454 • Verne iskanten for oljeboring
- 455 • Stille strengere krav til turistnæringen i klimasårbare områder

456 **Sikkerhet**

457 Aktivitet i nordområdene vil øke i fremtiden. Nordøstpassasjen og et økende fokus på marin næring
458 gjør at alle nasjoner med kystlinje til Arktis ønsker å ta nytte av de ressurser som finnes. For at
459 kystvakten skal evne å møte den økte aktiviteten har vi behov for sterkere tilstedeværelse over et
460 større område.

461 I tråd med økt tilstedeværelse fra kystvakten kreves det økt samarbeid mellom de store
462 havnasjonene. Norge og Russland har felles interesser i bærekraftig bruk av nordområdene, og burde
463 øke samarbeide for å forvalte dette. En utvidelse av eksisterende samarbeidsordninger kan gi gode
464 diplomatiske bånd mellom nasjonene.

465 **Høyres Studenter ønsker dermed:**

- 466 • Å styrke kystvakten
- 467 • Å øke det Norsk-Russiske samarbeidet om forvaltningen av Arktis
- 468 • Å sikre stabilitet mellom økt sivilt og militært samarbeid

469 **Svalbard**

470 Diskusjonen om Svalbardtraktaten har blusset opp de siste årene. Det er viktig at Norge fastholder sin
471 posisjon i området og opprettholder at grunnlaget for utvikling på Svalbard skal være den norske
472 strategien.

473 Utvinning av kull på Svalbard er en del av den norske næringen. Vi må derimot aktivt finne andre
474 løsninger enn kullutvinning. Det er i dag planlagt kullutvinning på Svalbard til minst 2040 ved Gruve 7.
475 Norge ønsker å redusere graden av kull i energiomløpet, og må derfor investere i andre aktiviteter for
476 å opprettholde norsk utvikling på Svalbard.

477 **Høyres Studenter ønsker dermed:**

- 478 • Å fastholde at norsk bosetting og næring skal danne grunnlaget for videreutvikling av
479 Svalbard.
- 480 • Å stanse utvinningen av kull på Svalbard.

Kapittel 11

Norsk bistand

481 Norge har som mål å bruke 1% av BNI på bistand i året. Selv om det har vært bred politisk enighet om
482 dette målet i flere år, har Norge ikke klart å nå målet de siste årene. Høyres Studenter mener at målet
483 er irrelevant da det ikke er et prosenttall som skal definerer vår bistandsforpliktelse, men heller
484 hvordan midlene forvaltes og hvilken effekt de faktisk har.

485 Målet med norsk bistand er å bekjempe fattigdom, og hjelpe nasjoner og deres innbyggere til å greie
486 seg på egenhånd. For å oppnå dette står FNs Bærekraftsmål sentralt. For at Norske bistandsmidler
487 best mulig skal kunne hjelpe våre bistandspartnere med å oppnå disse målene innen 2030 mener
488 Høyres Studenter at norske bistandsmidler best brukes som store investering i enkelte sektorer, i
489 stedet for mindre investeringer i mange sektorer.

490 **Høyres Studenter ønsker dermed:**

- 491 • At Norge skal gå bort fra målet om 1% BNI
- 492 • At utdanning, helse og klima prioriteres i forvaltningen av norske bistandsmidler

493 **Forvaltning av bistandsmidler**

494 For at norske bistandsinvesteringer skal ha ønsket effekt ønsker Høyres Studenter at antallet
495 mottakerland reduseres. Dette vil gjøre at Norge kan investere en større andel ressurser i hver enkelt
496 bistandspartner og i hvert enkelt prosjekt, i kontrast til dagens forvaltning.

497 Norge får ofte skryt av andre land og multilaterale organisasjoner som for eksempel The
498 Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD) for vår forpliktelse og innsats i
499 internasjonalt bistandsarbeid. Samtidig påpekes det at Norge burde bruke mer av våre ressurser på
500 bilaterale avtaler. En større andel til bilaterale avtaler sikrer en bedre kontroll av effekten av våre
501 midler, bedre dialog med våre samarbeidspartnere, og følgelig en større sjanse for mottakerlandene
502 til å skape en eierskapsfølelse til prosjektet som igjen vil bidra til å øke levedyktigheten til prosjektet.

503 Samtidig er mengden ressurser og antallet mottakerland ubetydelige faktorer uten en endring i
504 hvordan bistandsavtalene etableres og gjennomføres. Utallige bistandsprosjekter gjennom årene
505 har opplevd negative resultater som en konsekvens av dårlig eller manglende involvering av de
506 lokale. Ethvert bistandsprosjekt må hensynta den lokale konteksten, kulturen og den lokale
507 befolkningen for å sikre gjennomførbarhet, positive resultater, samt sikre kontinuitet etter prosjektets
508 avslutning. Dette kan kun sikres gjennom en økende inkludering av lokale i prosessene før, under, og
509 etter prosjektene.

510 For å sikre at våre investeringer treffer lokale behov og kontekster bør en større andel av
511 bistandsmidlene allokere til Norfund, og utviklingen av den private sektoren i utviklingsland. Norfund
512 bidrar til å etablere og skape levedyktige og lønnsomme virksomheter i utviklingsland, som ellers ikke
513 ville blitt etablert på grunn av høy risiko.

514 **Høyres Studenter ønsker dermed:**

- 515 • At antallet mottakerland for norsk bistand reduseres
- 516 • At en større andel av bistandsmidlene brukes på bilaterale avtaler
- 517 • At lokale kontekster og kulturer alltid skal stå i sentrum av norske investeringer for å sikre
518 positive resultater, gjennomførbarhet, og kontinuitet
- 519 • At norsk bistand innvilger mer ressurser til Norfund som et essensielt organ for utviklingen av
520 privat sektor i utviklingsland.

521 **Energibistand**

522 For å nå bærekraftsmålene er det nødvendig å utløse privat kapital til å gjennomføre investeringer i
523 fornybar energi prosjekter i utviklingsland. Bistandsmidler må derfor bidra til å utløse kommersielle
524 investeringer i fornybare prosjekter, som for eksempel i form av garantiordninger. En garantiordning
525 bidrar til at risikoen som tas ved å investere i disse prosjektene blir fordelt på flere parter, i situasjoner
526 hvor inntekt vil opphøre som følge av krig/statskupp, manglende betaling fra kunde, valutarisiko og
527 lignende.

528 Det internasjonale byrået for fornybar energi, IRENA, melder at økt bruk av garantier og finansieringen
529 av disse anses som avgjørende for å utløse økte fornybarinvesteringer i utviklingsland, og er et tiltak
530 som bør støttes.

531 **Høyres Studenter ønsker dermed:**

- 532 • At en hovedprioritering i bistandspolitikken bør fortsette å være å bidra til at land med sterkt
533 økende behov for energi i Afrika, Midtøsten og Sør-Asia satser på fornybar energi og faser ut
534 kull
- 535 • Å støtte Norges initiativ til en bred satsing på garantiordninger for å gjøre det lettere og
536 rimeligere å realisere fornybar-prosjekter i utviklingsland.
- 537 • At det burde etableres en søknadsbasert støtteordning for ideelle organisasjoner som ønsker
538 å jobbe med fornybar energiprojekter i utviklingsland
- 539 • Å øremerke en betydelig prosent av bistandsbudsjettet til klima- og miljøfremmende tiltak,
540 derav fornybar energi prosjekter.

Kapittel 12

Studentmobilitet

541 Med en stadig mer global verden er det viktig å se utover landegrenser for erfaring og inspirasjon.
542 Det er derfor mye kunnskap å hente ved å dra på utveksling eller å ta hele graden i utlandet.

543 **Utdanning utenfor Norge**

544 Statens ansvar for sine studenter ender ikke ved de norske landegrensene. Studenter i utlandet
545 møter den samme problematikken rundt psykisk helse som studentene nasjonalt. Det er derfor viktig
546 at staten tar ansvar for disse norske studentene i form av et sterkt psykisk helsetilbud.

547 Det har vært flere tilfeller hvor norske studenter har tatt en grad innad i EU/EØS men ikke fått graden
548 godkjent av ulike grunner. Dersom Norge ønsker at flere skal ta utdannelsen sin utenlands må det
549 være en trygghetsgaranti som sikrer at godkjenning ikke har tilbakevirkende kraft.

550 De fleste tilrettelagte utvekslingsmuligheter er teoretiske, og det er derfor få som har muligheten til å
551 ta praksis utenfor Norge. Derfor ønsker Høyres Studenter at det ses på muligheten for å opprette en
552 nasjonal og internasjonal praksisportal som gjør det mulig for studenter om å søke praksis
553 internasjonalt.

554 **Høyres Studenter ønsker dermed:**

- 555 • Å opprette en gratis hjelpetelefon-linje for studenter som trenger psykisk helsehjelp.
- 556 • Å sikre at alle norske studenter som tar offentlig godkjent utdanning i utlandet får
557 utdanningen godkjent ved uteksaminering.
- 558 • At fjerning av studiestedets godkjenning ikke kan ha tilbakevirkende kraft.
- 559 • At det tydelig informeres om hvilke utdanningsinstitusjoner i utlandet som er godkjente for
560 utdanning.
- 561 • Å opprette en internasjonal praksisportal.

562 **Utenlandske studenter i Norge**

563 Ved å tilby utenlandske studenter til Norge, må norske universiteter også ha et godt støttesystem for
564 de internasjonale studentene.

565 Høyres Studenter ønsker å øke andelen internasjonale studenter som tar hele grader i Norge. Dette er
566 med på å styrke norske universiteters status i utlandet, samtidig som internasjonale studenter bidrar
567 til en kultur- og erfaringsutveksling som gagnar Norge. Høyere utdanning i Norge er kostnadsfritt, og
568 det er tilfeller hvor utenlandske studenter har utnyttet dette. Høyres studenter ønsker derfor å innføre
569 en høyere studieavgift for disse studentene.

570 Før 2016 fantes det et kvoteprogram som innebar at utenlandske studenter som tok en grad i Norge
571 fikk lån og stipend som norske studenter, og ved hjemreise fikk de dette lånet slettet. Denne
572 kvoteordningen førte til at flere fattige studenter fra blant annet Afrika fikk muligheten til å ta
573 mastergrad eller PhD i Norge. Disse studentene kunne da reise hjem til hjemlandet sitt og bidra til
574 kunnskaps- og kompetansebygging. Etter denne ordningen ble avvirket har det vært en drastisk
575 nedgang i antall afrikanske studenter. Som nevnt tidligere er kunnskap en viktig del av
576 menneskeretts- og bistandspolitisk arbeid, og ved å gjeninnføre denne ordningen vil gi flere fordeler.

577 Students at Risk er program som studenter som har opplevd forfølgelse, trusler eller utvisning fra
578 institusjoner for høyere utdanning. Dette på grunn av sin fredelige aktivisme, kampen for
579 menneskerettigheter og demokratiske endringer. Programmet gir en sjanse til å fullføre påbegynt
580 utdannelsen i utlandet. Dette er et viktig program for å beskytte og ta vare på studenter som kjemper
581 for mer demokrati og menneskerettigheter.

582 **Høyres Studenter ønsker dermed:**

- 583 • Å øke andelen internasjonale studenter.
- 584 • Å innføre en studieavgift for utenlandske studenter i Norge.

DISSENS 2

Mindretallsdissensen er tatt ut av Jørgen Bunk Olsen og Aurora Hårtveit

Forslag:

Stryke kulepunktet på linje 584 og erstattes med: «Nei til studieavgift for utenlandske studenter i Norge.»

- 585 • Å tilrettelegge og fremme muligheten for hele grader i Norge internasjonalt (i EU/EØS).
- 586 • Å videreføre Norads program for masterstudier (NOMA).
- 587 • Å styrke Students at Risk ordningen og gjøre det til en permanent ordning i Norge.
- 588 • Å jobbe aktivt for å opprette Student at Risk ordning i andre europeiske land.

589

Dissens og dissens- begrunnelser

590 **Dissenser**

591 *Oppsummering av dissenser*

592 **Dissens 1** (Mindretallsdissens: Jørgen Bunk Olsen & Alexandria Marie Elboe Gogstad)

593 Forslag: *Høyres Studenter ønsker å verne om EØS-avtalen og ønsker ikke en ny folkeavstemning om*
594 *EU.*

595 **Begrunnelse:** Det har vært mye intern turbulens i EU de siste årene, og etter BREXIT er EU i en
596 overgangsfase der man igjen ønsker å reformulere EU sitt mandat. EU er ikke lenger utelukkende et
597 økonomisk samarbeid, men har blitt en stor og byråkratisk organisasjon med standpunkt og krav
598 som går utover nasjonal politikk som ikke utelukkende er økonomisk anliggende. Høyres Studenter vil
599 verne om selvråderetten, og er derfor positive til EØS-avtalen vi har i dag. Norge har påvirkningskraft i
600 EU gjennom EØS, samt tilgang til et stort marked som bidrar positivt for norsk økonomi. Likevel
601 beholder vi selvråderetten og sikrer retten til for eksempel egne fiskeriområder. I en turbulent tid som
602 dette gjør Norge lured i å vente med å revurdere et EU-medlemskap, og heller verne om EØS-avtalen
603 vi har i dag, og se hvordan organisasjonen utvikler seg med tiden.

604 **Flertallets begrunnelse:** EØS-avtalen verner om norske bedrifter og innbyggers rettigheter, men
605 hindrer oss i å delta i det politiske arbeidet med å foreslå og vedta EUs politikk og lover. Norge har
606 valgt å underlegge seg EUs politikk og regelverksutvikling, uten å delta i avgjørelsene. Der et
607 medlemskap ville gi innflytelse på områder hvor Norge uansett følger EUs regelverk, har vi valgt et
608 demokratisk underskudd.

609 Med et norsk medlemskap kommer også muligheten til å utvikle organisasjonen i en positiv retning.
610 For eksempel er det viktig å jobbe for å gjøre innblanding i utenlandske valg til eget sanksjonspunkt,
611 da det er viktig å slå hardt ned på valgfusk som undergraver demokratiske prinsipper.

612 **Dissens 2:** (Mindretallsdissens: Jørgen Bunk Olsen & Aurora Hårtveit)

613 Forslag: *Nei til studieavgift for utenlandske studenter i Norge.*

614 **Begrunnelse:** En innføring av skolepenger for internasjonale studenter er slutten på gratisprinsippet i
615 høyere utdanning. Denne innføringen vil redusere muligheten til å få de beste hodene, og være et
616 tap for kunnskapssamfunnet. Sverige opplevde en reduksjon i søkertallene på 80 prosent etter å ha
617 innført studieavgift for internasjonale studenter. I dag bruker de betydelige penger på å gi ekstra
618 stipender å få noen av de tapte studentene tilbake. Når finansdepartementet også har regnet ut at
619 det er svært lite profitt å hente på avgifter fra disse studentene, har Norge langt mer å tape.
620 Utdanning til alle er også en rettighet Høyres Studenter skal verne om. Dersom utenlandske studenter
621 kommer inn på studier i Norge gjennom ordinær opptaksprosess skal de nyte samme goder som
622 norske studenter.

623 **Flertallets begrunnelse:** Internasjonale elever tar utdannelsen sin i Norge fordi det er gratis. Likevel
624 drar de fleste ut av landet når de tiltrer arbeidsmarkedet, som betyr at vi subsidierer utenlandsk
625 arbeidskraft. En norsk gjennomsnittstudent koster staten kr 186.000 i året (tall fra 2015). Dette er et
626 utrolig kostbart system, og ikke fiskalt begrunnet. Vi går inn i en tid der oljeinntektene begrenses, og
627 tøffere økonomiske valg må tas. Utenlandske studenter bidrar til positiv kulturell utveksling, men det
628 er likevel et særsystem norske studenter ikke opplever i utlandet. I England må en norsk student
629 betale mellom 400.000 – 600.000 for bachelorgraden sin, og betraktelig mer i USA. Så lenge norske
630 studenter ikke opplever samme gavmildhet i utlandet, og Høyre verdsetter kloke økonomiske valg og
631 reduserte offentlige utgifter, er det uklokt å fortsette med et såpass kostbart gratis-system som i
632 svært liten grad bidrar til økt arbeidskraft.

**Høyres
Studenter**